

74**UMOWA**

między Ministerstwem Przemysłu i Energetyki Republiki Azerbejdżanu, Ministerstwem Energetyki Gruzji, Ministerstwem Gospodarki Republiki Litewskiej, Ministrem Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Paliw i Energetyki Ukrainy o współpracy w sektorze energetycznym

sporządzona w Wilnie dnia 10 października 2007 r.

Ministerstwo Przemysłu i Energetyki Republiki Azerbejdżanu, Ministerstwo Energetyki Gruzji, Ministerstwo Gospodarki Republiki Litewskiej, Minister Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Paliw i Energetyki Ukrainy,

zwane dalej „Stronami”

zauważając kluczową rolę sektora energetycznego dla pomyślnego rozwoju gospodarek Państw Stron, pragnąc rozwijać wzajemną współpracę w tym sektorze na zasadach równości praw wszystkich Stron i wzajemnych korzyści, oraz mając na celu promocję współpracy Państw reprezentowanych przez Strony;

dążąc do zintensyfikowania nieprzerwanego i efektywnego rozwoju sektora energetycznego, obliczonego na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Państw Stron i ograniczenia zagrożenia środowiska naturalnego, poprzez utworzenie alternatywnych szlaków transportu węglowodorów z regionu Morza Kaspijskiego;

wyrażając gotowość i wolę Stron do zapewnienia nieprzerwanego przesyłu węglowodorów z regionu Morza Kaspijskiego, zgodnie z prawem międzynarodowym, prawem wewnętrznym Państw Stron i prawem Unii Europejskiej, oraz sprzyjania rozwojowi niezbędnej infrastruktury technicznej;

uznając szczególną wagę polityki energetycznej dla gospodarek Państw Stron, która określa stopień zapotrzebowania na węglowodory, przejrzystość taryf za przesył węglowodorów, środki zwiększania bezpieczeństwa dostaw, rozwój odnawialnych źródeł energii i paliw alternatywnych, uznanie założeń Konwencji Ramowej ONZ w sprawie Zmian Klimatycznych i wdrożenie mechanizmów Protokołu z Kyoto,

mając na względzie:

- Ramowy biznes plan projektu Odessa-Brody-Płock przygotowany przez międzynarodowe konsorcjum SWECO-ILF-KANTOR na zlecenie Komisji Europejskiej;
- zgodę Komisji Europejskiej na wykorzystanie wspomnianego Ramowego biznes planu jako podstawy dla dalszych prac i wolę Stron do jego wykorzystania dla opracowania technicznego i ekonomicznego *feasibility study* dla projektu na całej jego długości, tj. z regionu Morza Kaspijskiego przez Azerbejdżan, Gruzję, Ukrainę i Polskę na rynki międzynarodowe;
- prace Międzyrządowej Grupy Roboczej do spraw energii, powołanej podczas Szczytu Energetycznego w Krakowie, 11 maja 2007 r.,

mając wspólny interes w promowaniu współpracy energetycznej i zapewnieniu niezawodnego dostępu źródeł energii na rynki międzynarodowe,

podkreślając wagę dywersyfikacji, bezpieczeństwa dostaw energii i zabezpieczenie szlaków przesyłowych,

uznając szczególną rolę, jaką odgrywa Republika Azerbejdżanu jako producent energii i fundament korytarza energetycznego Wschód-Zachód oraz przewidując szybko wzrastającą produkcję węglowodorów w regionie Morza Kaspijskiego w najbliższej dekadzie, jak również eksport węglowodorów na rynki międzynarodowe,

uznając, iż Strony mają zbieżne interesy w dziedzinie energetyki i mogłyby skorzystać na integracji ich rynków energii i w skutek tego wzmocnić bezpieczeństwo energetyczne Państw Stron

UZGADNIAJĄ NINIEJSZYM, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Biorąc pod uwagę znaczenie i potencjał istniejącej sieci transportu węglowodorów dla każdej ze Stron oraz wolę Stron do wspierania jej rozbudowy i modernizacji, Strony, w granicach swoich uprawnień, będą współpracowały w następujących obszarach:

- a) utworzenie i rozwój atrakcyjnego komercyjnie korytarza do transportu węglowodorów z regionu Morza Kaspijskiego na rynki międzynarodowe, biegnącego przez Republikę Azerbejdżanu, Gruzję, Ukrainę i Rzeczpospolitą Polską (dalej: "Korytarz");

- b) zbadanie możliwości zwiększenia bezpieczeństwa i ochrony sieci przesyłowej, włączając transport morski i rurociągowy, dostarczającej węglowodory z regionu Morza Kaspijskiego;
- c) identyfikacja dodatkowych źródeł węglowodorów i wypracowanie dróg ich dostaw i transportu;
- d) pomoc w harmonizacji norm technicznych i standardów sektorów energetycznych Państw Stron z praktykami Unii Europejskiej;
- e) wzajemna pomoc w harmonizacji standardów środowiskowych Państw Stron w obszarach wydobywania, rozwoju i transportu węglowodorów, do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Celem niniejszej Umowy jest wspieranie politycznej struktury gwarantującej utworzenie Korytarza transportowego węglowodorów, określającej zakres współpracy pomiędzy Stronami w sektorze energetycznym i stworzenie instrumentu dla tej współpracy.

Artykuł 3

1. Strony będą dążyły do stworzenia optymalnych warunków dla wykorzystania istniejącej infrastruktury do transportu węglowodorów oraz jej rozbudowy, co umożliwi transport węglowodorów z regionu Morza Kaspijskiego, poprzez utworzenie Korytarza.
2. Biorąc pod uwagę cel określony w ustępie 1 niniejszego artykułu, Strony porozumiały się co do ułatwienia utworzenia Międzynarodowego Konsorcjum, na bazie MPR Sarmatia Sp. z o.o., z udziałem ich spółek państwowych, w celu przygotowania i wdrożenia, najszybciej jak to praktycznie możliwe, *feasibility study* dla transportu ropy naftowej Korytarzem z regionu Morza Kaspijskiego.

Artykuł 4

Strony będą rozwijać współpracę w sektorze energetycznym w zakresie technologii energetycznych i wymiany know-how, włączając wsparcie technologiczne. Możliwe obszary współpracy w tym zakresie obejmują:

- promocję harmonizacji prawa w zakresie sektorów energetycznych Państw Stron;
- promocję wdrażania nowoczesnych technologii w sektorach energetycznych Państw Stron;
- wymianę informacji w sektorze energetycznym.

Artykuł 5

Postanowienia niniejszej Umowy nie mogą ograniczać praw i obowiązków Stron, wynikających z innych porozumień międzynarodowych, których są stronami.

Artykuł 6

Spory związane z interpretacją i wdrażaniem przepisów niniejszej Umowy będą rozwiązywane pomiędzy Stronami w drodze konsultacji i negocjacji.

Artykuł 7

Za wzajemną zgodą Stron, strony trzecie mogą zostać zaproszone do przystąpienia do niniejszej Umowy.

Artykuł 8

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Niniejsza Umowa zostaje zawarta na okres pięciu lat i będzie automatycznie przedłużana na okresy kolejnych pięciu lat w odniesieniu do każdej ze Stron niniejszej Umowy, która nie wyrazi wcześniej woli jej wypowiedzenia zgodnie z przepisem ustępu 4 niniejszego Artykułu.
3. Za obopólną zgodą Stron, poprawki i/lub uzupełnienia mogą być wnoszone do niniejszej Umowy w oddzielnym dokumencie, który będzie stanowił integralną część Umowy.
4. Umowa może być wypowiedziana przez każdą ze Stron w formie pisemnej notyfikacji przekazanej wszystkim pozostałym Stronom kanałami dyplomatycznymi. W takim przypadku, Umowa przestaje obowiązywać daną Stronę po upływie 12 miesięcy od daty notyfikacji.

Sporządzono w Wilnie dnia 10 października 2007 r. w pięciu jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w języku angielskim i rosyjskim, wszystkie jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności w interpretacji i stosowaniu niniejszej Umowy, tekst angielski będzie uważany za rozstrzygający.

Natik Aliev
Minister Przemysłu i Energetyki Republiki Azerbejdżanu

Alexadner Khetaguri
Minister Energetyki Gruzji

Vytas Navickas
Minister Gospodarki Republiki Litewskiej

Piotr Naimski
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej
Pełnomocnik Rządu do spraw Dywersyfikacji Dostaw Nośników Energii

Vadym Chuprun
Wiceminister Paliw i Energetyki Ukrainy.

**AGREEMENT
BETWEEN**

**THE MINISTRY OF INDUSTRY AND
ENERGY OF THE REPUBLIC OF
AZERBAIJAN, MINISTRY OF ENERGY
OF GEORGIA, MINISTRY OF
ECONOMY OF THE REPUBLIC OF
LITHUANIA, MINISTER OF
ECONOMY OF THE REPUBLIC OF
POLAND, MINISTRY OF FUEL AND
ENERGY OF UKRAINE**

**CONCERNING THE CO-OPERATION
IN THE ENERGY SECTOR**

THE MINISTRY OF INDUSTRY AND ENERGY OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN, MINISTRY OF ENERGY OF GEORGIA, MINISTRY OF ECONOMY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA, MINISTER OF ECONOMY OF THE REPUBLIC OF POLAND, MINISTRY OF FUEL AND ENERGY OF UKRAINE, hereinafter referred to as "the Parties",

seeing the paramount importance of energy sector for sustainable development of the economies of the States of the Parties, desiring to develop reciprocal cooperation upon this matter on the basis of equality of all Parties' rights, as well as aiming at promotion of this co-operation among the Parties,

aspiring to strengthen a reliable and effective energy sector oriented towards increasing energy security of the States of the Parties and restraint threat to natural environment through establishment of alternative hydrocarbons' transportation routes from the Caspian Sea Region,

declaring readiness and willingness of the Parties in accordance with the international and national law and law of the European Union (EU) to ensure uninterrupted hydrocarbons' transit from the Caspian Sea Region as well as

**СОГЛАШЕНИЕ
МЕЖДУ**

**МИНИСТЕРСТВОМ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ И ЭНЕРГЕТИКИ
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ,
МИНИСТЕРСТВОМ ЭНЕРГЕТИКИ
ГРУЗИИ, МИНИСТЕРСТВОМ
ХОЗЯЙСТВА ЛИТОВСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ, МИНИСТРОМ
ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША
И МИНИСТЕРСТВОМ ТОПЛИВА И
ЭНЕРГЕТИКИ УКРАИНЫ**

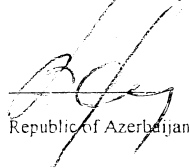
**О СОТРУДНИЧЕСТВЕ В
ЭНЕРГЕТИЧЕСКОМ СЕКТОРЕ**

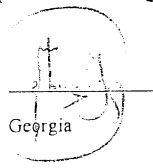
МИНИСТЕРСТВО ПРОМЫШЛЕННОСТИ И ЭНЕРГЕТИКИ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ, МИНИСТЕРСТВО ЭНЕРГЕТИКИ ГРУЗИИ, МИНИСТЕРСТВО ХОЗЯЙСТВА ЛИТОВСКОЙ РЕСПУБЛИКИ, МИНИСТР ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША И МИНИСТЕРСТВО ТОПЛИВА И ЭНЕРГЕТИКИ УКРАИНЫ, далее именуемые „Стороны”,

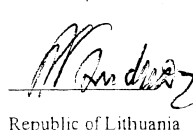
считая энергетический сектор чрезвычайно важным для устойчивого развития экономики государств Сторон, желая развивать взаимовыгодное сотрудничество по этому вопросу на равноправной основе, а также стремясь развивать сотрудничество между Сторонами,

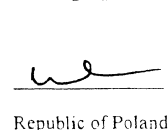
стремясь укрепить надежность и эффективность энергетического сектора, который ориентирован на повышение энергетической безопасности государств Сторон и уменьшение отрицательного влияния на окружающую среду, путём создания альтернативных маршрутов транспортировки углеводородов из региона Каспийского моря,

заявляя о готовности и желании Сторон в соответствии с внутренним законодательством, международным правом и законодательством Европейского Союза (ЕС), обеспечивать непрерывную транспортировку

Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine

to be conducive for creation of an indispensable technical infrastructure,

recognizing particular importance of the energy policy for the economies of the States of the Parties which includes the determination of the demand for hydrocarbons, the transparency of transit tariffs for the transportation of hydrocarbons, the strengthening of security of energy supply, the development of renewable energy sources and replacement fuels, respect of the objectives outlined in the United Nations Framework Convention on Climate Change and implementation of the mechanisms of the Kyoto Protocol,

mindful of the:

- Framework business-plan of the Odessa – Brody – Plock project prepared by international consortium SWECO-ILF-KANTOR to the order of the European Commission;

- consent of the European Commission to take advantage of the mentioned framework business-plan as a base for further activities and desire of the Parties to use it for the preparation of the *feasibility study* for the project along the entire route, i.e. from the Caspian Sea Region through the Republic of Azerbaijan, Georgia, Ukraine and the Republic of Poland to international markets;

- activities of the Intergovernmental Working Group on energy issues, called into being during the Energy Summit in Krakow, held on May 11, 2007,

having a strong, mutual interest in promotion of energy cooperation and secure reliable access of energy resources to international markets,

emphasizing the importance of diversification, safety and security of energy supplies and transit routes,

углеводородов из региона Каспийского моря, оказывать содействие созданию важной технической инфраструктуры,

осознавая особую важность энергетической политики в экономике государств Сторон, которая включает повышение энергетической безопасности, определение потребностей в углеводородах, прозрачность тарифов на их транспортировку, содействие развитию возобновляемых и альтернативных энергетических ресурсов, учитывая задачи, которые определены Рамочной Конвенцией ООН об изменении климата, а также реализацию механизмов Киотского Протокола,

учитывая:

- Рамочный бизнес – план проекта Одесса – Броды – Плоцк, разработанный международным консорциумом СВЕКО – ИЛФ – КАНТОР (SWECO-ILF-KANTOR), по заказу Европейской Комиссии;

- согласие Европейской Комиссии на использование упомянутого бизнес – плана в качестве основы для дальнейшей деятельности и желание Сторон использовать его для разработки *технико-экономического обоснования* проекта по маршруту от региона Каспийского моря через Азербайджанскую Республику, Грузию, Украину и Республику Польша на международные рынки;

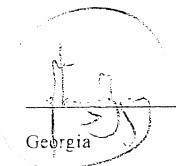
- деятельность Межправительственной Рабочей Группы по энергетическим вопросам, созданной решением Саммита по вопросу энергетического сотрудничества, состоявшегося 11 мая 2007 года в г. Кракове,

основываясь на взаимном интересе по поддержке энергетического сотрудничества и по безопасной и надежной доставке энергетических ресурсов на международные рынки,

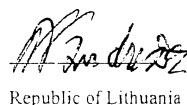
подчеркивая значение диверсификации, безопасности и надёжности поставок энергоресурсов и транзитных маршрутов,

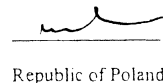
Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine

acknowledging the critical role played by the Republic of Azerbaijan as an energy producer and linchpin of the East-West energy corridor, and foreseeing rapidly expanding hydrocarbons production in the Caspian Sea Region over next decade as well as the export of hydrocarbons to international markets,

recognizing that the Parties share convergent interests in the field of energy and could benefit from the integration of their respective energy markets, therefore enhancing the energy security of the States of the Parties

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

1. Taking into account the importance and potential of the existing hydrocarbons' transportation network to the States of the Parties and the desire of the Parties to support its expansion and upgrading, the Parties, within the limits of their authority, will cooperate in the following areas:

a) creation and development of the commercially attractive corridor for the transportation of hydrocarbons from the Caspian Sea Region to the international markets running through the Republic of Azerbaijan, Georgia, Ukraine and the Republic of Poland (hereinafter referred to as "the Corridor");

b) examination of ways to enhance safety and security of transit network, including marine and pipeline transportation, aimed at delivering of hydrocarbons from the Caspian Sea Region;

c) identification of additional sources of hydrocarbons and elaboration of routes for its supply and transportation;

d) assistance to the harmonization of technical

отмечая ведущую роль Азербайджанской Республики, как производителя энергоресурсов и основного звена энергетического коридора Восток-Запад и предвидя быстро растущую добычу углеводородов в регионе Каспийского моря в следующем десятилетии, а также рост их экспорта на международные рынки,

признавая, что Стороны имеют общие интересы в энергетической сфере и могут получить преимущества от интеграции своих энергетических рынков, тем самым повышая энергетическую безопасность государств Сторон

ДОГОВОРИЛИСЬ О СЛЕДУЮЩЕМ:

Статья 1

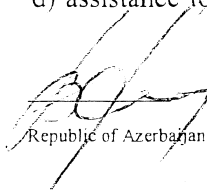
1. Принимая во внимание важность и потенциал существующей сети транспортировки углеводородов для государств Сторон и желание Сторон способствовать ее расширению и модернизации, Стороны, в соответствии с их полномочиями, будут сотрудничать в следующих областях:

a) создание и развитие коммерчески привлекательного коридора для транспортировки углеводородов из региона Каспийского моря на международные рынки через Азербайджанскую Республику, Грузию, Украину и Республику Польша (в дальнейшем именуемый «Коридор»);

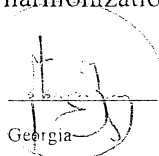
b) изучение путей повышения безопасности и надёжности транзитных сетей, включающих морские перевозки и трубопроводную транспортировку углеводородов из региона Каспийского моря;

c) определение дополнительных источников углеводородов и разработка маршрутов их поставок и транспортировки;

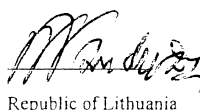
d) содействие гармонизации технических

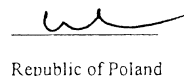
Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine

norms and standards of energy sectors of the States of the Parties with the EU industrial practices;

e) mutual assistance in harmonizing environmental standards of the States of the Parties in hydrocarbons exploration, development and transportation to the EU standards.

Article 2

The purpose of this agreement is supporting of the political framework securing the establishment of the hydrocarbons' transportation Corridor, determining of the scale of cooperation among the Parties in the energy sector and creating of an instrument for the cooperation.

Article 3

1. Parties will be conducive to create optimal conditions for the utilization of the existing infrastructure for the transportation of hydrocarbons, its extension and taking its advantages, which shall enable the hydrocarbons' transportation from the Caspian Sea Region, through the development of the Corridor.

2. Taking notice of the objectives provided in Paragraph 1 of this Article, Parties have come to consent to facilitate the creation of the International Consortium, on the basis of the *International Pipeline Company "Sarmatia" LLC*, with participation of their national companies for the purpose of preparation and implementation, as soon as practically possible, of the *feasibility study* covering the transportation of crude oil from the Caspian Sea Region through the Corridor.

Article 4

Parties will develop cooperation in the energy sector in the areas of energy technology and exchange of expertise, including technical support. The possible lines of cooperation in this

норм и стандартов энергетических секторов государств Сторон с промышленными стандартами ЕС;

e) взаимопомощь в гармонизации стандартов государств Сторон по охране окружающей среды в области разведки, добычи и транспортировки углеводородов с соответствующими стандартами ЕС.

Статья 2

Целью настоящего Соглашения является создание политической основы для образования Коридора по транспортировке углеводородов, определение степени сотрудничества между Сторонами в энергетическом секторе и разработка его механизма.

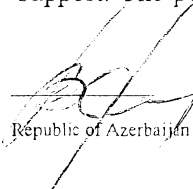
Статья 3

1. Стороны будут оказывать содействие созданию оптимальных условий для использования существующей инфраструктуры транспортировки углеводородов, её расширения и использования преимуществ, позволяющих осуществить транспортировку углеводородов из региона Каспийского моря путем развития транспортного Коридора.

2. Принимая во внимание задачи, изложенные в пункте 1 настоящей Статьи, Стороны договорились способствовать созданию на базе ООО Международное трубопроводное предприятие "Сарматия" международного консорциума с участием их государственных компаний, в целях скорейшей подготовки и реализации технико-экономического обоснования проекта транспортировки сырой нефти из региона Каспийского моря через Коридор.

Статья 4

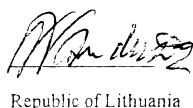
Стороны будут развивать сотрудничество в сфере энергетических технологий и обмена опытом, включая техническую поддержку. Возможные направления сотрудничества в

Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine

field include:

- facilitating the harmonization of laws in the energy sector of the States of the Parties;
- facilitating the introduction of modern technologies into the energy sector of the States of the Parties;
- information exchange in the energy sector.

Article 5

The provisions of the present Agreement shall not restrict the rights and duties of the Parties deriving from other international agreements to which they are parties.

Article 6

Disputes with respect to the interpretation and implementation of the provisions of the present Agreement shall be settled between the Parties through consultations and negotiations.

Article 7

By mutual consent of the Parties, third parties may be invited to join the present Agreement.

Article 8

1. The present Agreement shall come into effect on the date of signature.

2. The present Agreement shall be concluded for a period of five years and shall be automatically extended for further periods of five years, with regard to any Party to the present Agreement which did not express its will to withdraw from it as provided for in Paragraph 4 of this Article.

3. By mutual consent of the Parties, amendments and/or supplements may be made to the present Agreement, in a separate document which will be an integral part of this Agreement.

этой сфере включают:

- содействие процессу гармонизации законодательств, регулирующих энергетические сектора государств Сторон;
- содействие внедрению современных технологий в энергетические сектора государств Сторон;
- обмен информацией в области энергетики.

Статья 5

Положения настоящего Соглашения не ограничивают права и обязанности Сторон, вытекающие из других международных соглашений сторонами которых они являются.

Статья 6

Споры относительно толкования и выполнения положений настоящего Соглашения решаются Сторонами путем консультаций и переговоров.

Статья 7

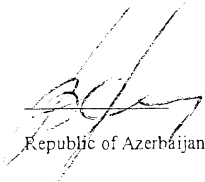
Третьи стороны могут быть приглашены к участию в настоящем Соглашении по взаимному согласию Сторон.

Статья 8

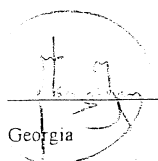
1. Настоящее Соглашение вступает в силу с даты его подписания.

2. Настоящее Соглашение заключается сроком на пять лет и автоматически продлевается на следующие периоды по пять лет, по отношению к любой Стороне настоящего Соглашения, которая не изъявила желания выйти из него, в соответствии с тем как это указано в пункте 4 этой Статьи.

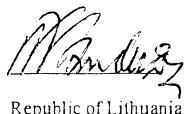
3. При взаимном согласии Сторон, в настоящее Соглашение могут быть внесены изменения и/или дополнения, которые оформляются отдельным протоколом и являются неотъемлемой частью настоящего Соглашения.

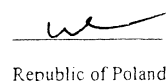
Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine

4. Any of the Parties may withdraw from the present Agreement by written notification through the diplomatic channels to all other Parties. In this case the present Agreement shall cease to be effective in respect of this Party in twelve months from the date of notification.

4. Любая из Сторон может выйти из настоящего Соглашения путем письменного уведомления по дипломатическим каналам всех других Сторон. В таком случае Соглашение для этой Стороны теряет силу через 12 месяцев от даты уведомления.

Done at Vilnius this 10th day of October 2007 in five original copies, each in English and Russian all texts being equally authentic.

Подписано в г. Вильнюсе, 10 октября 2007 года в 5 оригинальных экземплярах, каждый на английском и русском языках, при этом все они имеют одинаковую силу.

In case of divergences in the interpretation and application of the provisions of the present Agreement, the English text shall prevail.

В случае расхождения в трактовке или использовании положений настоящего Соглашения, преимущественную силу будет иметь текст на английском языке.

Nat'ik Aliev
Minister of Industry and Energy of the Republic of Azerbaijan

Alexander Khetaguri
Minister of Energy of Georgia

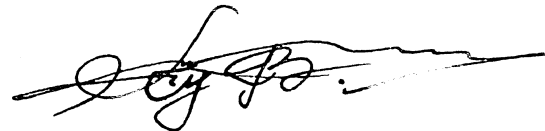
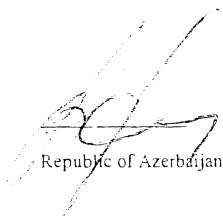
Vytas Navickas
Minister of Economy of the Republic of Lithuania

Piotr Naimski
Secretary of State in the Ministry of Economy of the Republic of Poland,
Plenipotentiary of the Government for Diversification of Supplies of Energy Carriers

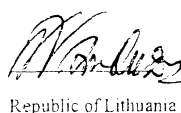
Vadym Chuprun
First Deputy Minister of Fuel and Energy of Ukraine

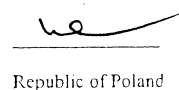
Republic of Azerbaijan

Georgia

Republic of Lithuania

Republic of Poland

Ukraine